

ДО АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД –
(назву обласного міста за місцем проживання)

Ж А Л Б А

от

гражданин/ка на Република Украйна, ЛНЧ:

регистрационна карта №

валидна до дата: 04.03.2027 г.

и за малолетните деца:

1.....

гражданин/ка на, родствена връзка –

ЛНЧ:

2.....

гражданин/ка на, родствена връзка -

ЛНЧ:

адрес:

.....

телефон:.....

п р о т и в

Рег. № КП - /..... 2026г. на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет - отказ за разглеждане на молба за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и прекратяване на производството за международна закрила

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН / ГОСПОЖО АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ,

Жалбоподателят/ката съм разселено лице от Република Украйна с предоставена временна закрила в Република България на основание чл. 1а, ал. 3 от ЗУБ вр. чл. 5, ал. 3 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета на Европейския съюз и Решение (ЕС) 2022/382 на Съвета на Европейския съюз от 4 март 2022 година за въвеждане на временна закрила, за което представям/е регистрационна карта със срок на валидност до 4 март 2027г.

Първоначалният срок на действие при въвеждането на временната закрила до 4 март 2023г. бе удължаван неколкостранно от Съвета на ЕС, като последно това бе сторено с Решение (ЕС) 2025/1460 от 15 юли 2025г., когато срокът на действие на временната закрила на територията на държавите-членки бе удължен до 4 март 2027г.

След удължаването на срока на регистрационна карта за временна закрила до 4 март 2027г. подадох/ме молба до Държавната агенция за бежанците при МС (ДАБ) с искане да ми/ни бъде предоставена субсидиарна закрила под формата на хуманитарен статут в Република България на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), а именно - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Подаването на молбата бе мотивирано от издаденото на 20 ноември 2025г. Решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-195/25 (Framholm), с което СЕС указа, че разпоредбите на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО трябва да се тълкуват от административните и съдебните органи на държавите-членки на Европейския съюз в смисъл, че **не допускат да бъде отхвърлена молба за международна закрила**, с която е поискано и се цели получаване на статут на субсидиарна закрила по чл. 18 във вр. чл.2, буква „е“ от Директива 2011/95, транспонирани в националното законодателство на Република България в чл.9, ал.1 от Закона за убежището и бежанците, **единствено поради това, че кандидатът се ползва с временна закрила** по Директива 2001/55/ЕО.

В същото решение Съдът на Европейския съюз също така указва, че член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС (Процедурна директива) трябва да се тълкуват в смисъл, че имат директен ефект и поради това, когато не е възможно националното законодателство да се тълкува и прилага в съответствие с изискванията, произтичащи от тези членове, **националните съдилища на държавите-членки следва да оставят без приложение това национално законодателство и разпоредби.**

Въпреки горното, с оспорения акт ответникът по съществото си отказва да разгледа молбата ми/ни за предоставяне на субсидиарна закрила, транспонирана в националния закон под наименованието „хуманитарен статут“ и прекратява производството до изтичането на срока на временната закрила.

За да го стори, органът се мотивира в пълно противоречие със задължителните указания на СЕС, че до края на настоящия срок на действие на временната закрила 4 март 2027г. се ползвам/е с правата от временната закрила и че само поради това следва молбата за предоставяне на международна закрила под формата на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т.3 от ЗУБ да се подаде **след изтичане срока на действие на временната закрила на 4 март 2027г.**, пред длъжностно лице на ДАБ при МС, след което ще бъдат предприети последващи действия в съответствие със закона.

С настоящото оспорвам/е като незаконосъобразен процесния отказ за разглеждане на молбата за предоставяне на хуманитарен статут и прекратяване на производството, постановен от органа ДАБ-МС с горепосочения акт, поради нарушение на разпоредбите на чл. 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО, на чл. 18 от Директива 2011/95/ЕС относно предоставянето на субсидиарна закрила и на чл. 33 от Директива 2013/32/ЕС относно императивно уредените условия за недопустимост на молба за международна закрила,

въз основа на следните СЪОБРАЖЕНИЯ:

I. По допустимостта на жалбата

Въпреки, че процесният отказ е издаден и връчен под формата на уведомително писмо, същият притежава белезите на годен за съдебно оспорване индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, доколкото съставлява изрично волеизявление на компетентен административен орган, с което непосредствено се засяга субективно права или права на адресата му, в конкретния случай – правото на предоставяне на хуманитарен статут в Република България. В този смисъл и трайната практика на административните съдилища – така, Тълкувателно решение №2 от 22.04.2008 г. по тълк. д. № 21/2007 г. на ОСК на ВАС, Тълкувателно решение № 2 от 26.02.2014 г. по тълк. д. № 2/2013 г., ОСК на ВАС, Тълкувателно постановление № 5 от 21.06.2007 г. по тълк. д. № 3/2007 г., ОСК на ВАС; Тълкувателно решение № 7 от 30.06.2017 г. по тълк. д. № 7/2015 г. на ОСК на ВАС, I и II колегия и др.

Тъй като в акта няма указан срок за оспорването му по съдебен ред, приложение относно срока за обжалване следва да намерят съответните правила на специалния закон ЗУБ. Правомощие и компетентност да предостави или откаже хуманитарен статут по всичките хипотези на чл.9, ал.1 от ЗУБ има органът - председател на ДАБ на основание чл. 75, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗУБ. Съгласно чл. 84, ал. 3 от ЗУБ решенията по чл.75, ал. 2 и 4 от ЗУБ може да се обжалват в 14-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящ адрес от регистрационната карта на чужденеца.

Така, жалбата се явява допустима, като подадена от физическо лице, чиито уредени от закона права са засегнати от процесното уведомително писмо, носещо белезите на годен за оспорване ИАА, както и доколкото е подадена при спазване на указания в закона преклузивен срок.

II. Липса на компетентност на издателя на обжалвания ИАА

Както бе посочено по-горе в пункт I от жалбата, с обжалваемия акт не се допуска до разглеждане молбата за предоставяне на международна закрила под формата на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и се дават указания, че такова разглеждане ще се извърши след изтичане на срока на временната закрила, за което следва да се подаде отново молба, едва след което ще се предприемат съответните последващи действия в съответствие със закона.

Съгласно чл.58, ал.2 ЗУБ производството за международна закрила започва с личното заявление на чужденец пред длъжностно лице на ДАБ. В уредбата на националния закон се съдържа една-единствена хипотеза, в която може да се откаже образуване на производство за международна закрила по подадена молба, а именно – чл. 76б, ал.1, т.2 вр. чл.76а и чл.13, ал.2 от ЗУБ, които уреждат условията за образуване и разглеждане на последващи молби. Съгласно §1, т. 6 от ДР на ЗУБ „последваща“ е молба за предоставяне на международна закрила, която чужденецът подава, след като има прекратена или отнета международна закрила или предходно производство за предоставяне на международна закрила в Република България е приключило с влязло в сила решение за отхвърляне на молбата по същество. Подадената процесна молба обаче не е последваща, а първа молба за предоставяне на международна закрила от разселено лице, ползващо временна закрила в Република България. Следователно, същата не може да бъде разглеждана по този ред и спрямо нея не може да бъде постановено недопускане до производство за предоставяне на международна закрила по реда на чл.76б, ал.1, т.2 от ЗУБ.

По-важно в конкретния случай е, че видно от чл.76б, ал. 1, т.2 ЗУБ като компетентен да се произнесе по допускането или недопускането на последваща молба до производство за международна закрила е посочен интервюиращия орган, определян по реда на чл. 48, ал.1, т.10 от ЗУБ.

Освен това, макар че в обжалваемото уведомително писмо се избягва изричното упоменаване на термина „прекръпяване“, директният правен ефект от второто съдържащо се в него волеизявление, че след изтичане срока на временната закрила молбата следва да се потвърди пред длъжностно лице на ДАБ при МС и едва тогава – цитираме: „...ще бъдат предприети последващи действия в съответствие със закона“, по своето правно естество съставлява волеизявление за прекръпяване на производството по подадената молба. Съгласно чл. 77, ал.1 от ЗУБ председателят на ДАБ е органът, компетентен да се произнесе по прекръпяване на производството за предоставяне на международна закрила при наличието на основанията по чл. 15, ал.1 от ЗУБ, които в конкретния случай не са налице и са изцяло неприложими.

Като издател на обжалвания ИАА обхващащ всичките съдържащи се в него волеизявления обаче е посочен директора на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ на ДАБ при МС. Тази дирекция се явява структура от специализираната администрация на ответника ДАБ и видно от чл.19 от Устройствения ѝ правилник (ПМС №59 от 21.03.2008г.) в правомощията на тази дирекция или нейния ръководител не е уредено нито допускането или недопускането на молба до производство за предоставянето на международна закрила, нито неговото прекръпяване.

Така, обжалваемият индивидуален административен акт – независимо дали ще се квалифицира като отказ за допускане до производство за предоставяне на международна закрила по чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ, или като прекръпяване на производството по чл.77, ал.1 вр. чл.15, ал.1 ЗУБ – е постановен извън пределите на компетентност на посоченото като негов издател длъжностно лице и на това основание се явява нищожен и без правно действие, която нищожност следва да бъде обявена от съда на основание чл.172, ал.2 вр. чл. 128, ал.1, т.1 и чл.168, ал.2 от АПК.

Същото съставлява и самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 1 АПК.

III. Незаконосъобразност в нарушение на приложими общностни и национални норми

С Решение №7885 от 14.07.2023г. по адм.д.№1992/2923г. Върховният административен съд, 4 отделение постанови, че на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от ЗУБ при действието на временната закрила производство за предоставяне на международна закрила се образува за чужденец, подал молба за международна закрила, с регистрирането на чужденеца след прекръпяването или отнемането на временната закрила.

Към момента на постановяване на това решение през 2023г. ВАС прие, че законодателят в нормата на чл. 68, ал.1, т. 2 ЗУБ изрично е регламентирал, че в тези случаи административното производство за предоставяне на международна закрила се образува с регистрирането на чужденеца, търсещ международна закрила, но едва след прекръпяването или отнемането на временната закрила, или, иначе казано, налице е изрична нормативна регламентация за недопустимост на правоотношението, във връзка с предоставяне на международна закрила - статут на бежанец или хуманитарен статут, при действието на временна закрила.

Постановеното на 20 ноември 2025 г. задължително тълкуване на СЕС по дело №С-195/25 Framholm е по производство по преюдициално запитване от Административния съд по имиграционни въпроси Гьотеборг, Кралство Швеция по идентичен казус, в който Имиграционната служба (Migrationsverket) на тази държава-членка е приела в обжалваните пред този административен съд решения, че националната правна уредба, уреждаща правото на пребиваване на чужденците и предоставянето на международна закрила, и по-специално глава 21, член 5 от шведския Закон за чужденците (Utlänningslag, 2005:716) не позволява на лицата, на които е предоставена временна закрила по

смисъла на Директива 2001/55, да подават молба за предоставяне на статут на субсидиарна закрила по смисъла на член 2 от Директива 2011/95 и член 2 от Директива 2013/32 (т.29 от решението).

Според запитващата юрисдикция - Административен съд по имиграционните въпроси Гьотеборг, от практиката на СЕС следва, че Директива 2001/55/ЕО за временната закрила има за цел да позволи бързо управление при масово навлизане на лица, *които отговарят на условията за субсидиарна закрила (курсив мой)*, и че временната закрила, която тя позволява, не възпрепятства последващото подаване на пълна молба за международна закрила (решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, EU:C:2024:1038, т. 125—127). По-нататък запитващата юрисдикция отбелязва, че към момента на приемането на Директива 2001/55/ЕО през 2001г. субсидиарната закрила не е била част от системата за убежище на ЕС, тъй като субсидиарната закрила е въведена в правото на ЕС по-късно през 2004г. с Директива 2004/83/ЕО, заменена през 2011г. с Директива 2011/95/ЕС. Запитващата юрисдикция твърди, че от текста на член 19, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО и от Съобщение на Комисията за оперативни насоки за прилагането на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ С 126 I, 2022 г., стр. 1) следва, че понятието „молба за убежище“ (М.Б. в българския закон - „молба за международна закрила“ по чл. 58, ал.3 ЗУБ), съдържащо се в член 17, параграф 1 от Директива 2001/55/ЕО, трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася както до молба за предоставяне на статут на бежанец, така и до молба за предоставяне на статут на субсидиарна закрила (М.Б. в българския закон - „хуманитарен статут“ по чл.9, ал.1 ЗУБ). С оглед на тези съображения запитващата юрисдикция Административен съд по имиграционните въпроси Гьотеборг иска от СЕС да установи и дали член 17, параграф 1 и член 19, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 10, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС имат директен ефект като се излагат съмнения относно съвместимостта на разглежданото в главното производство шведско законодателство с правото на ЕС, както и относно последиците, които следва да се изведат от такава евентуална несъвместимост (т.т. 35, 36 и 37 от решението).

По така поставените запитвания СЕС посочва (т.47 от решението), че установеният с Директива 2001/55/ЕО механизъм за временна закрила цели по-специално да гарантира безпрепятственото функциониране на системата за международна закрила в държавите членки (така, Решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, EU:C:2024:1038, т. 81 и 125). В тази връзка СЕС приема (т.48 от решението), че целта на Директива 2001/55/ЕО е да запази ефективната възможност на гражданите на трети държави и на лицата без гражданство, които се ползват с временна закрила, да получат международна закрила след надлежно разглеждане на тяхното индивидуално положение, като *същевременно им гарантира незабавно предоставяне на закрила в по-малък мащаб* (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, т. 127). Но СЕС също така подчертава, че тази цел е в подкрепа на тълкуване на членове 3, 17 и 19 от Директива 2001/55 в смисъл, че **тези членове не допускат държавите-членки да приемат, че лице, ползващо се с временна закрила, да не може да поиска субсидиарна закрила, докато трае тази временна закрила** (т. 49 от решението).

СЕС посочва (т.52 от решението), че Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива), също като Директива 2004/83/ЕС, която тя заменя, предвижда два отделни режима на международна закрила, а именно - статут на бежанец и статут на субсидиарна закрила (решение от 13 септември 2018 г., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, т. 38), а както следва от съображения 6 и 33 от Директива 2011/95/ЕС, субсидиарната закрила по чл. 15 от нея има за цел да допълни закрилата на бежанците, закрепена в Женевската конвенция за статута на бежанците (решение от 13 септември 2018 г., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, т. 39).

Чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС определя като условия за предоставяне на тази допълнителна, субсидиарна закрила опасност от тежки посегателства като: а). смъртно наказание или екзекуция; или б). изтезание или нечовешко или унижително отношение, или наказание, наложено на молител в държавата на произход; или в). тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Разпоредбата на чл.15 от тази директива е въведена в националното българско законодателство в чл.9, ал.1 от Закона за убежището и бежанците, а основанийето за предоставянето на индивидуален хуманитарен статут поради бягство от въоръжен конфликт е уредено в т. 3 от тази алинея.

В Решението си от 20 ноември 2025г. (т.58 от него) СЕС приема, че член 33, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС (Процедурна директива) изброява изчерпателно случаите, в които държавите-членки могат да отхвърлят молба за международна закрила като недопустима, без изобщо да я разглеждат по същество (решения от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C- 564/18, EU:C:2020:218, т. 30, и от 1 август 2022 г., *Bundesrepublik Deutschland*, C-720/20, EU:C:2022:603, т. 51), но че **ползването на временна закрила не е сред основанията за недопустимост на молбите за международна закрила**, посочени в този член (т.59 от решението). Поради това, СЕС постановява, че държавата-членка следва да провери в надлежно производство дали гражданин на трета страна или лице без гражданство, което се ползва с предвидената в Директива 2001/55/ЕО временна закрила отговаря на условията за предоставяне както на статут на бежанец, така и, при липса на такива основания, на статут на субсидиарна закрила, като обстоятелството, че той вече се ползва с временна закрила, е без значение в това отношение (т.60 от решението).

В тази връзка, СЕС разглежда и третия и четвъртия въпрос от преюдициалното запитване, с които от него се иска да се установи дали трябва да остави без приложение шведското законодателство, съгласно което компетентният национален орган е длъжен да приеме, че гражданинът на трета страна или лицето без гражданство не може да получи субсидиарна закрила по смисъла на Директиви 2011/95/ЕС и 2013/32/ЕС, докато се ползва с временна закрила на основание на Директива 2001/55/ЕО, поради противоречието на това законодателство с разпоредба от правото на ЕС с директен ефект (т.64 от решението). След излагане на подробни аргументи по тези въпроси, СЕС постановява, че член 18 от Директива 2011/95/ЕС и член 33 от Директива 2013/32/ЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че имат директен ефект и поради това, **когато не е възможно националното законодателство да се тълкува в съответствие с изискванията, произтичащи от тези членове, националните съдилища следва да оставят без приложение това законодателство** (т.74 от решението).

Във връзка с гореизложеното, следва изводът, че цитираната по-горе практика на националния Върховен административен съд от 2023 г., според която чл. 68, ал. 1, т. 2 ЗУБ съставлява изрична нормативна регламентация за **недопустимост на правоотношението по предоставяне на международна закрила при действието на временна закрила**, се явява в открито противоречие с по-новото и задължително тълкуване, дадено на 20 ноември 2025г. от Съда на Европейския съюз по дело C-195/25 *Framholm*, поради което националните административни съдилища не следва да се считат за обвързани или ръководени от тази предхождаща национална съдебна практика при постановяването на своите решения по този въпрос, както и че същите следва да оставят без приложение нормата на чл.68, ал.1, т.2 ЗУБ, а вместо нея директно да прилагат нормите на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС съгласно задължителните указания на СЕС.

Поради това, считаме че ответникът е длъжен да разгледа подадената молба за предоставяне на хуманитарен статут без оглед на обстоятелството, че нейният заявител или заявители се ползва/т от предоставена временна закрила в Република България.

Въз основа на гореизложеното,

МОЛЯ да постановите решение, с което да обявите за нищожен, алтернативно, да отмените като незаконосъобразен процесния отказ да бъде разгледана като допустима молбата ми/ни за предоставяне на хуманитарен статут в Република България на основание член 9, алинея 1, точка 3 от Закона за убежището и бежанците във връзка с член 2, буква „е“ от Директива 2011/95/ЕС и прекратяването на производството и да върнете административната преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет с указания да разгледа и се произнесе по съществуващото на молбата при спазване на задължителното тълкуване на Съда на Европейския съюз, дадено с Решение от 20 ноември 2025г. по дело №С-195/25 Framholm по приложението на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС, със законните от това последици.

ДОКАЗАТЕЛСТВА: писмо на ДАБ-МС, регистрационна карта за временна закрила.

ПРИЛОЖЕНИЯ: писмените доказателства, копие от жалбата с доказателствата за ответника.

Дата:г.

С уважение: _____

(подпис)

БЪЛГАРСКИ
ХЕЛПЛИН КЪСКИ
КОМИТЕТ

ДО АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД –
(назву обласного міста за місцем проживання)

Ж А Л Б А

от

гражданин/ка на Република Украйна, ЛНЧ:

регистрационна карта №

валидна до дата: Г.

адрес:

телефон за контакт:.....

СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА СВОЯ РОДИТЕЛ:

гражданин/ка на, родствена връзка –

ЛНЧ:

адрес:

телефон:.....

п р о т и в

Рег. № КП - /..... 2026г. на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет - отказ за разглеждане на молба за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и прекратяване на производството за международна закрила

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН / ГОСПОЖО АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ,

Жалбоподателят/ката съм разселено лице от Република Украйна с предоставена временна закрила в Република България на основание чл. 1а, ал. 3 от ЗУБ вр. чл. 5, ал. 3 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета на Европейския съюз и Решение (ЕС) 2022/382 на Съвета на Европейския съюз от 4 март 2022 година за въвеждане на временна закрила, за което представям/е регистрационна карта със срок на валидност до 4 март 2027г.

Първоначалният срок на действие при въвеждането на временната закрила до 4 март 2023г. бе удължаван неколккратно от Съвета на ЕС, като последно това бе сторено с Решение (ЕС) 2025/1460 от 15 юли 2025г., когато срокът на действие на временната закрила на територията на държавите-членки бе удължен до 4 март 2027г.

След удължаването на срока на регистрационна карта за временна закрила до 4 март 2027г. подадох/ме молба до Държавната агенция за бежанците при МС (ДАБ) с искане да ми/ни бъде предоставена субсидиарна закрила под формата на хуманитарен статут в Република България на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), а именно - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вълоръжен международен или вътрешен конфликт.

Подаването на молбата бе мотивирано от издаденото на 20 ноември 2025г. Решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-195/25 (Framholm), с което СЕС указа, че разпоредбите на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО трябва да се тълкуват от административните и съдебните органи на държавите-членки на Европейския съюз в смисъл, че **не допускат да бъде отхвърлена молба за международна закрила**, с която е поискано и се цели получаване на статут на субсидиарна закрила по чл. 18 във вр. чл.2, буква „е“ от Директива 2011/95, транспонирани в националното законодателство на Република България в чл.9, ал.1 от Закона за убежището и бежанците, **единствено поради това, че кандидатът се ползва с временна закрила** по Директива 2001/55/ЕО.

В същото решение Съдът на Европейския съюз също така указва, че член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС (Процедурна директива) трябва да се тълкуват в смисъл, че имат директен ефект и поради това, когато не е възможно националното законодателство да се тълкува и прилага в съответствие с изискванията, произтичащи от тези членове, **националните съдилища на държавите-членки следва да оставят без приложение това национално законодателство и разпоредби.**

Въпреки горното, с оспорения акт ответникът по съществото си отказва да разгледа молбата ми/ни за предоставяне на субсидиарна закрила, транспонирана в националния закон под наименованието „хуманитарен статут“ и прекратява производството до изтичането на срока на временната закрила.

За да го стори, органът се мотивира в пълно противоречие със задължителните указания на СЕС, че до края на настоящия срок на действие на временната закрила 4 март 2027г. се ползвам/е с правата от временната закрила и че само поради това следва молбата за предоставяне на международна закрила под формата на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т.3 от ЗУБ да се подаде **след изтичане срока на действие на временната закрила на 4 март 2027г.**, пред длъжностно лице на ДАБ при МС, след което ще бъдат предприети последващи действия в съответствие със закона.

С настоящото оспорвам/е като незаконосъобразен процесния отказ за разглеждане на молбата за предоставяне на хуманитарен статут и прекратяване на производството, постановен от органа ДАБ-МС с горепосочения акт, поради нарушение на разпоредбите на чл. 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО, на чл. 18 от Директива 2011/95/ЕС относно предоставянето на субсидиарна закрила и на чл. 33 от Директива 2013/32/ЕС относно императивно уредените условия за недопустимост на молба за международна закрила,

въз основа на следните СЪОБРАЖЕНИЯ:

I. По допустимостта на жалбата

Въпреки, че процесният отказ е издаден и връчен под формата на уведомително писмо, същият притежава белезите на годеен за съдебно оспорване индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, доколкото съставлява изрично волеизявление на компетентен административен орган, с което непосредствено се засяга субективно права или права на адресата му, в конкретния случай – правото на предоставяне на хуманитарен статут в Република България. В този смисъл и трайната практика на административните съдилища – така, Тълкувателно решение №2 от 22.04.2008 г. по тълк. д. № 21/2007 г. на ОСК на ВАС, Тълкувателно решение № 2 от 26.02.2014 г. по тълк. д. № 2/2013 г., ОСК на ВАС, Тълкувателно постановление № 5 от 21.06.2007 г. по тълк. д. № 3/2007 г., ОСК на ВАС; Тълкувателно решение № 7 от 30.06.2017 г. по тълк. д. № 7/2015 г. на ОСК на ВАС, I и II колегия и др.

Тъй като в акта няма указан срок за оспорването му по съдебен ред, приложение относно срока за обжалване следва да намерят съответните правила на специалния закон ЗУБ. Правомощие и компетентност да предостави или откаже хуманитарен статут по всичките хипотези на чл.9, ал.1 от ЗУБ има органът - председател на ДАБ на основание чл. 75, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗУБ. Съгласно чл. 84, ал. 3 от ЗУБ решенията по чл.75, ал. 2 и 4 от ЗУБ може да се обжалват в 14-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящ адрес от регистрационната карта на чужденеца.

Така, жалбата се явява допустима, като подадена от физическо лице, чиито уредени от закона права са засегнати от процесното уведомително писмо, носещо белезите на годеен за оспорване ИАА, както и доколкото е подадена при спазване на указания в закона преклузивен срок.

II. Липса на компетентност на издателя на обжалвания ИАА

Както бе посочено по-горе в пункт I от жалбата, с обжалваемия акт не се допуска до разглеждане молбата за предоставяне на международна закрила под формата на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ и се дават указания, че такова разглеждане ще се извърши след изтичане на срока на временната закрила, за което следва да се подаде отново молба, едва след което ще се предприемат съответните последващи действия в съответствие със закона.

Съгласно чл.58, ал.2 ЗУБ производството за международна закрила започва с личното заявление на чужденец пред длъжностно лице на ДАБ. В уредбата на националния закон се съдържа една-единствена хипотеза, в която може да се откаже образуване на производство за международна закрила по подадена молба, а именно – чл. 76б, ал.1, т.2 вр. чл.76а и чл.13, ал.2 от ЗУБ, които уреждат условията за образуване и разглеждане на последващи молби. Съгласно §1, т. 6 от ДР на ЗУБ „последваща“ е молба за предоставяне на международна закрила, която чужденецът подава, след като има прекратена или отнета международна закрила или предходно производство за предоставяне на международна закрила в Република България е приключило с влязло в сила решение за отхвърляне на молбата по същество. Подадената процесна молба обаче не е последваща, а първа молба за предоставяне на международна закрила от разселено лице, ползващо временна закрила в Република България. Следователно, същата не може да бъде разглеждана по този ред и спрямо нея не може да бъде постановено недопускане до производство за предоставяне на международна закрила по реда на чл.76б, ал.1, т.2 от ЗУБ.

По-важно в конкретния случай е, че видно от чл.76б, ал. 1, т.2 ЗУБ като компетентен да се произнесе по допускането или недопускането на последваща молба до производство за международна закрила е посочен интервюиращия орган, определян по реда на чл. 48, ал.1, т.10 от ЗУБ.

Освен това, макар че в обжалваемото уведомително писмо се избягва изричното упоменаване на термина „прекръпяване“, директният правен ефект от второто съдържащо се в него волеизявление, че след изтичане срока на временната закрила молбата следва да се потвърди пред длъжностно лице на ДАБ при МС и едва тогава – цитираме: „...ще бъдат предприети последващи действия в съответствие със закона“, по своето правно естество съставлява волеизявление за прекръпяване на производството по подадената молба. Съгласно чл. 77, ал.1 от ЗУБ председателят на ДАБ е органът, компетентен да се произнесе по прекръпяване на производството за предоставяне на международна закрила при наличието на основанията по чл. 15, ал.1 от ЗУБ, които в конкретния случай не са налице и са изцяло неприложими.

Като издател на обжалвания ИАА обхващащ всичките съдържащи се в него волеизявления обаче е посочен директора на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ на ДАБ при МС. Тази дирекция се явява структура от специализираната администрация на ответника ДАБ и видно от чл.19 от Устройствения й правилник (ПМС №59 от 21.03.2008г.) в правомощията на тази дирекция или нейния ръководител не е уредено нито допускането или недопускането на молба до производство за предоставянето на международна закрила, нито неговото прекръпяване.

Така, обжалваемият индивидуален административен акт – независимо дали ще се квалифицира като отказ за допускане до производство за предоставяне на международна закрила по чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ, или като прекръпяване на производството по чл.77, ал.1 вр. чл.15, ал.1 ЗУБ – е постановен извън пределите на компетентност на посоченото като негов издател длъжностно лице и на това основание се явява нищожен и без правно действие, която нищожност следва да бъде обявена от съда на основание чл.172, ал.2 вр. чл. 128, ал.1, т.1 и чл.168, ал.2 от АПК.

Същото съставлява и самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 1 АПК.

III. Незаконосъобразност в нарушение на приложими общностни и национални норми

С Решение №7885 от 14.07.2023г. по адм.д.№1992/2923г. Върховният административен съд, 4 отделение постанови, че на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от ЗУБ при действието на временната закрила производство за предоставяне на международна закрила се образува за чужденец, подал молба за международна закрила, с регистрирането на чужденеца след прекръпяването или отнемането на временната закрила.

Към момента на постановяване на това решение през 2023г. ВАС прие, че законодателят в нормата на чл. 68, ал.1, т. 2 ЗУБ изрично е регламентирал, че в тези случаи административното производство за предоставяне на международна закрила се образува с регистрирането на чужденеца, търсещ международна закрила, но едва след прекръпяването или отнемането на временната закрила, или, иначе казано, налице е изрична нормативна регламентация за недопустимост на правоотношението, във връзка с предоставяне на международна закрила - статут на бежанец или хуманитарен статут, при действието на временна закрила.

Постановеното на 20 ноември 2025 г. задължително тълкуване на СЕС по дело №С-195/25 Framholm е по производство по преюдициално запитване от Административния съд по имиграционни въпроси Гьотеборг, Кралство Швеция по идентичен казус, в който Имиграционната служба (Migrationsverket) на тази държава-членка е приела в обжалваните пред този административен съд решения, че националната правна уредба, уреждаща правото на пребиваване на чужденците и предоставянето на международна закрила, и по-специално глава 21, член 5 от шведския Закон за чужденците (Utlänningslag, 2005:716) не позволява на лицата, на които е предоставена временна закрила по

смисъла на Директива 2001/55, да подават молба за предоставяне на статут на субсидиарна закрила по смисъла на член 2 от Директива 2011/95 и член 2 от Директива 2013/32 (т.29 от решението).

Според запитващата юрисдикция - Административен съд по имиграционните въпроси Гьотеборг, от практиката на СЕС следва, че Директива 2001/55/ЕО за временната закрила има за цел да позволи бързо управление при масово навлизане на лица, *които отговарят на условията за субсидиарна закрила (курсив мой)*, и че временната закрила, която тя позволява, не възпрепятства последващото подаване на пълна молба за международна закрила (решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, EU:C:2024:1038, т. 125—127). По-нататък запитващата юрисдикция отбелязва, че към момента на приемането на Директива 2001/55/ЕО през 2001г. субсидиарната закрила не е била част от системата за убежище на ЕС, тъй като субсидиарната закрила е въведена в правото на ЕС по-късно през 2004г. с Директива 2004/83/ЕО, заменена през 2011г. с Директива 2011/95/ЕС. Запитващата юрисдикция твърди, че от текста на член 19, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО и от Съобщение на Комисията за оперативни насоки за прилагането на Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ С 126 I, 2022 г., стр. 1) следва, че понятието „молба за убежище“ (М.Б. в българския закон - „молба за международна закрила“ по чл. 58, ал.3 ЗУБ), съдържащо се в член 17, параграф 1 от Директива 2001/55/ЕО, трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася както до молба за предоставяне на статут на бежанец, така и до молба за предоставяне на статут на субсидиарна закрила (М.Б. в българския закон - „хуманитарен статут“ по чл.9, ал.1 ЗУБ). С оглед на тези съображения запитващата юрисдикция Административен съд по имиграционните въпроси Гьотеборг иска от СЕС да установи и дали член 17, параграф 1 и член 19, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 10, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС имат директен ефект като се излагат съмнения относно съвместимостта на разглежданото в главното производство шведско законодателство с правото на ЕС, както и относно последиците, които следва да се изведат от такава евентуална несъвместимост (т.т. 35, 36 и 37 от решението).

По така поставените запитвания СЕС посочва (т.47 от решението), че установеният с Директива 2001/55/ЕО механизъм за временна закрила цели по-специално да гарантира безпрепятственото функциониране на системата за международна закрила в държавите членки (така, Решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, EU:C:2024:1038, т. 81 и 125). В тази връзка СЕС приема (т.48 от решението), че целта на Директива 2001/55/ЕО е да запази ефективната възможност на гражданите на трети държави и на лицата без гражданство, които се ползват с временна закрила, да получат международна закрила след надлежно разглеждане на тяхното индивидуално положение, като *същевременно им гарантира незабавно предоставяне на закрила в по-малък мащаб* (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2024 г., Kaduna, C-244/24 и C-290/24, т. 127). Но СЕС също така подчертава, че тази цел е в подкрепа на тълкуване на членове 3, 17 и 19 от Директива 2001/55 в смисъл, че **тези членове не допускат държавите-членки да приемат, че лице, ползващо се с временна закрила, да не може да поиска субсидиарна закрила, докато трае тази временна закрила** (т. 49 от решението).

СЕС посочва (т.52 от решението), че Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива), също като Директива 2004/83/ЕС, която тя заменя, предвижда два отделни режима на международна закрила, а именно - статут на бежанец и статут на субсидиарна закрила (решение от 13 септември 2018 г., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, т. 38), а както следва от съображения 6 и 33 от Директива 2011/95/ЕС, субсидиарната закрила по чл. 15 от нея има за цел да допълни закрилата на бежанците, закрепена в Женевската конвенция за статута на бежанците (решение от 13 септември 2018 г., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, т. 39).

Чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС определя като условия за предоставяне на тази допълнителна, субсидиарна закрила опасност от тежки посегателства като: а). смъртно наказание или екзекуция; или б). изтезание или нечовешко или унижително отношение, или наказание, наложено на молител в държавата на произход; или в). тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Разпоредбата на чл.15 от тази директива е въведена в националното българско законодателство в чл.9, ал.1 от Закона за убежището и бежанците, а основанийето за предоставянето на индивидуален хуманитарен статут поради бягство от въоръжен конфликт е уредено в т. 3 от тази алинея.

В Решението си от 20 ноември 2025г. (т.58 от него) СЕС приема, че член 33, параграф 2 от Директива 2013/32/ЕС (Процедурна директива) изброява изчерпателно случаите, в които държавите-членки могат да отхвърлят молба за международна закрила като недопустима, без изобщо да я разглеждат по същество (решения от 19 март 2020 г., *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa)*, C- 564/18, EU:C:2020:218, т. 30, и от 1 август 2022 г., *Bundesrepublik Deutschland*, C-720/20, EU:C:2022:603, т. 51), но че **ползването на временна закрила не е сред основанията за недопустимост на молбите за международна закрила**, посочени в този член (т.59 от решението). Поради това, СЕС постановява, че държавата-членка следва да провери в надлежно производство дали гражданин на трета страна или лице без гражданство, което се ползва с предвидената в Директива 2001/55/ЕО временна закрила отговаря на условията за предоставяне както на статут на бежанец, така и, при липса на такива основания, на статут на субсидиарна закрила, като обстоятелството, че той вече се ползва с временна закрила, е без значение в това отношение (т.60 от решението).

В тази връзка, СЕС разглежда и третия и четвъртия въпрос от преюдициалното запитване, с които от него се иска да се установи дали трябва да остави без приложение шведското законодателство, съгласно което компетентният национален орган е длъжен да приеме, че гражданинът на трета страна или лицето без гражданство не може да получи субсидиарна закрила по смисъла на Директиви 2011/95/ЕС и 2013/32/ЕС, докато се ползва с временна закрила на основание на Директива 2001/55/ЕО, поради противоречието на това законодателство с разпоредба от правото на ЕС с директен ефект (т.64 от решението). След излагане на подробни аргументи по тези въпроси, СЕС постановява, че член 18 от Директива 2011/95/ЕС и член 33 от Директива 2013/32/ЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че имат директен ефект и поради това, **когато не е възможно националното законодателство да се тълкува в съответствие с изискванията, произтичащи от тези членове, националните съдилища следва да оставят без приложение това законодателство** (т.74 от решението).

Във връзка с гореизложеното, следва изводът, че цитираната по-горе практика на националния Върховен административен съд от 2023 г., според която чл. 68, ал. 1, т. 2 ЗУБ съставлява изрична нормативна регламентация за **недопустимост на правоотношението по предоставяне на международна закрила при действието на временна закрила**, се явява в открито противоречие с по-новото и задължително тълкуване, дадено на 20 ноември 2025г. от Съда на Европейския съюз по дело C-195/25 *Framholm*, поради което националните административни съдилища не следва да се считат за обвързани или ръководени от тази предхождаща национална съдебна практика при постановяването на своите решения по този въпрос, както и че същите следва да оставят без приложение нормата на чл.68, ал.1, т.2 ЗУБ, а вместо нея директно да прилагат нормите на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС съгласно задължителните указания на СЕС.

Поради това, считаме че ответникът е длъжен да разгледа подадената молба за предоставяне на хуманитарен статут без оглед на обстоятелството, че нейният заявител или заявители се ползва/т от предоставена временна закрила в Република България.

Въз основа на гореизложеното,

МОЛЯ да постановите решение, с което да обявите за нищожен, алтернативно, да отмените като незаконосъобразен процесния отказ да бъде разгледана като допустима молба за предоставяне на хуманитарен статут в Република България на основание член 9, алинея 1, точка 3 от Закона за убежището и бежанците във връзка с член 2, буква „е“ от Директива 2011/95/ЕС и да върнете административната преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет с указания да разгледа и се произнесе по съществуващото на молбата при спазване на задължителното тълкуване на Съда на Европейския съюз, дадено с Решение от 20 ноември 2025г. по дело №С-195/25 Framholm по приложението на членовете 3, 17 и 19 от Директива 2001/55/ЕО във връзка с член 18 от Директива 2011/95/ЕС (Квалификационна директива) и член 33 от Директива 2013/32/ЕС, със законните от това последици.

Моля, на основание чл.14 АПК да назначите преводач от език.

ДОКАЗАТЕЛСТВА: писмо на ДАБ-МС, регистрационна карта за временна закрила.

ПРИЛОЖЕНИЯ: писмените доказателства, копие от жалбата с доказателствата за ответника.

Дата:г.

С уважение: _____

(подпис)

РОДИТЕЛ: _____

(подпис)